

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

z Rzymu d. 7. Ođ. W przeszły poniedziałek Ościec S. odprawił Konsystorz, na którym Ich Mćw XX. *Grimaldi*, *Maffey* y *Aldobrandi* Nuncyuszow przy Dworach Wiedeńskim, Francuzkim y Hiszpańskim będących, Kárdynałami nominował. IMć Xdz także *Russoli*, Sekretarstwo Kongregacyi *de propaganda fide* mający, na taką godność jest wyniesiony, z kąd się całe Miałto bardzo ucieszyło a naybardziej z elewacyi tego ostatniego, ile kiedy jest Xiążęciem Rzymskim y bystrego dowcipu. Pomieniony Kárdynał zaraz po obiedzie udał się do Oycá S. dla podziękowania za odebraną godność Kárdynałską, iakoż *gratiosissime* przyjęty będąc, Biret czerwony odebrał. Tegoż dnia wieczorem Ich Mćm XX. *Doria* y *Fortiguerra*, *Breve Apostolicum* poślano, w którym pierwszy Mágistrem *Camera* a drugi Sekretarzem *de propaganda fide* na miejscu Kárdynała *Russoli*, d. klárovani. Zawczoráy był drugi Konsystorz, na którym się zwyczajne odebrania przez

IMći X. *Russoli* Kápeluszá Kárdynałskiego odprawiły ceremonie; tenże Kárdynał po zkończonym Akcie, zaraz do Bazyliki S. Piotra poszedłszy, S. Collegio oddał wizytę. Kárdynałom zaś wyęcy wyrażonym według Ordynánsu Pápiezkiego czápeczki przez następujących XX. mają być odwiezione, iako to, X. Opát *Picco* Kárdynałowi *Grimaldemu* do Wiedniá; Kánonik *Muntory* Kárdynałowi *Maffey* do Paryżá; a X. Lanty Kárdynałowi *Aldobrandiniemu* do Hiszpanii.

W tym tygodniu Kárdynał *Imperiali* srebrne pudełko, w którym się *Diploma* respektem utwierdzenia *luris Patronatus* Fámilii *Corfinoni* od Rzczypospolitey Genueńskiey podpisané znáydowało, Oycu S. prezentował, że się zaś Kárdynała *Coşcia* sprawy żaden Patron podjąć niechce, więc od Oycá S. Ich Mćm XX. *Erstalliego* y *Archangellego* spraw kryminalnych Sędziów z Wikaryátu, doszedł Ordynáns, aby interes pomienionego Kárdynała iako naylepiey obserwując, pokazali, ieżeli przez nienawisć czyli czá Rusznic był obwiniony.

z Por-

z Portugallii.

z Lizbony d. 15. Sept. W przeszłą sobotę iako w dzień anniwersaryiny urodzenia Krolowy IeyMći, która 48. rok zaczyna, Krolestwo IchMć *solito more* od Ministrow swoich y postronnych Dworow, tudzież przedniczych *utrinsh Statús* Osob, odebrali Kongratulacye: W poniedziałek zaś Krolowá IeyMć w asystencyi Xiężniczki *de Brezil*, Infantá *Don Pedro* y Infantki *Dona Franciszki*, do S. Iana *de Bemcasados* rezydencyi Infantá *Don Carlos*, (z racyi iż tenże Infant nieco chorując tego dnia krew sobie puścić kazał) wyjechała. We frzodę w nocy IMć P. *Don Antoine Galvaon de Castello branco*, Posłem przy Dworze Angielskim, oraz y Kawálerem Orderu *de Chríst* będący, po długiej chorobie, z tym się pożegnał światem.

z Hiszpanii.

z Portu Ste Maria d. 19. Sept. Krol IMć przy piękney leśienney pogodzie codziennie się tu polowaniem y inżemi rozrywkami dywertuie: á że sytuacya tego mieysca bárdzo iest wesola, więc Krol IMć aż *ad ultimas* przyszłego Miejsiaca tu *commorari*, á potem powróciwszy do Sewilli całą zimę tam rezydować zechce. Posel Sárdyński zawczoráy tu stánawszy, záraz u Krolá IMći partykulárná miał áudycencyá, po ktorey listy, tak przeszłego Krolá IMći Sárdyńskiego Wiktorá Amádeusza względem rezygnacyi Korony, iako y od teránieyszego Krolá respektem w stápieniá na Tron *tenerrimo affeetu* nápisanych, oddał. W tym tygodniu przybiegl tu z Páryżá kuryer, po którym przybyciu záraz się w przytomności Krolá IMći odpráwiło *Consilium*, ná czymby záwiásto *non constat* to iednak pewná, że wielkiey importáncyi być musi, ile kiedy *in instanti* umyslnego ztąd do Sewilli wysłano, áby Posel Hollenderski

IMć P. *von deer Meernie* odwóćcznie przyjechał.

Swiczsze listy z Afryki donoszą, że noworny Krol *de Marocco* y *Fez*, fortece násze *Ceuta* y *Melilla* w ostatnim Krolestwie *Fez* leżące oblegac zámysla, dla czego do admirálciyi Krolewskiej wyszedł Ordynáns, áby *indilate* w Porcie *Cadix* Eskwadre z kilku Okrętow y Gállerow złożoną y kilką tysięcy żołnierzow osadzoną wráż ámunieyá y prowiantem náleżyćie opátrzoną pogotowiú miáno, y żeby ieszcze przed zimá tamże wyjść mogla. Toż miásto *Ceuta* leży przy ciáśności morskiyi *in Freto Herculeo*, ná przeciwo Fortecy *Gibraltar* do Angielczykow náleżący, iest znáczná fortyfikacyá wygodnym Portem y mocná cytadellá obwarowana.

z Francyi.

z Wersalu d. 17. Ođ. Przeszłego czwartku Krol IMć w poblizszy kniei *de Boulogne* polowaniem się dywertowawszy, ná zaiutrz do *Rambillet* wyjechał, gdzie się kilká dni łowami bawić będzie; Krolowá zaś IeyMć popołogu pierwzy ráz ná Mszy S. w Káplicy była, po ktorey benedykcyá od Kárdynála *de Fleury* odebráwizy, do Pokoiow ássystencyi całego Dworu poszla, á pomieniony Kárdynál o 3. mile ztąd udal się do Pálcu swego rekreacyinego *Isly* nazwanego, IMć P. Gráff *de Rotenberg* odebráwizy od Krolá IMći instrukcyá w tym tygodniu do Sewilli, w charakterze Poselskim wyjeżdżá.

z Anglii.

z Londynu d. 17. Ođ. Krolestwo IchMć *pro d. 23* przéztąd do *Rychmond* wiażd, gdzie się kilká dni zabawiwszy, do Londynu Pálcu *St James* powrócié máia; iakoż *in eum finem* Xće *de Grafton* pierwzy Podkomorzy Krolewski tamże pobiegl, áby wszelkie dla przyięcia Krol-

Krolestwa IchMćiow uczyniono dyspe-
zycyc. Xże *de Riperda* czas nie iaki
u Krola IMći Hiszpáńskiego Ministrm
będący y lát kilkátu w Metropolii nászey
incognito zostájący, w tym tygodniu przez
Xcia *de Newcastle* do Krola IMći był w
prowadzony y tamże iáskawie przyięty.
IMć P. Káwaler *Shanp* odebráwszy od
Krola IMći instrukcyą ztąd do Hollándy
wyiechał, á ztamtąd w Cháarakterze *Posta*
Extráordynáryinego Hánnowerskiego do
Krola IMći Polskiego má pospieszyć.

z Dánii.

z Oldense d. 12. Oś. Przefszego
wtorku cáła Fámiliá Krolewská z *Ko-*
penhági tu záwitalá, á że inż wátpio-
no o rekonwálescencyi Krola IMći, więc
Krolewic IMć przez ten cały dzień
przy boku Oycowski m będący, w ro-
żnych respektém interestów Krolestwa
zostáwał *deliberácyach*. Drugi zás dzień,
iáko dzień urodzenia Krola IMći, zwy-
czáyná mánierą y powinšzowaniem ob-
chodzono, ktorego pierwšy Podko-
morzy IMć P. *de Plessen* Orderem Duń-
skim, Słoń názwanym, był regálizowa-
ny. Wieczorem zás Krol IMć tak *pe-*
riculose západł, że ráno o drugiey go-
dzinie *decessit*. Zesłzy Krol Duńki
Fryderyk IV. urodził się *d. 11. Oś.*
roku 1671. Koronowány *d. 15. Apr.*
roku 1700. á tak pánowáwszy lát 30. 60.
májący lát, obýt. Teráźniejszy zás Krol
Chryštyán VI. urodzony *d. 30. Nov.* ro-
ku 1699. Krolowá Zofia Mágdalená, Már-
gráfia *de Brandenburg-Culmbach in We-*
werling corká, urodzoná *d. 28. Nov.*
roku 1700. poslubioná *d. 7. Aug.* 1721.
potomštwó z niey, Krolewic IMć Fry-
deryk urodzony *d. 31. Mart.* roku 1723.
Xiężniczka Lowisa urodzoná *d. 19. Oś.*
roku 1726. Po tak fatalnym przypád-
ku teráźniejszy Krol, zostáwiłszy wiel-
kiego Márzáłka IMći P. *de Blum*, dla
uczynienia wšelkich, okóło ciáła ze-

szlego Krolá dyspozycyi, zázraz po o-
biedzić z Krolowá IeyMćią y Ciotką
swoią, w ássystencyi Kánclerzá W.
IMći P. Gráfia *de Holštein*, do Stolicy
swoiey wyiechał, dokąd také y inni
Ministrowie máją *sequi*, Krolowá zás
IeyMć Wdowá *inconsolabilis* będąc, u-
dáła się do *Brumštrop*, áby tam czas nie
iáki *in solitudine* byđz sobie mogła. Po-
wiádaią że ciáło Krola IMći *in spatio* 6.
Niedziel do *Rodschild*, gđzie jest *Mau-*
soleum ábo Grob Krolewki, z wielk; ce-
remoniá *transportabitur*.

z Kopenhagi d. 16. Oś. Krolestwo Ich-
Mć wczoráy z *Oldense*, po śmierci Kro-
lá przefszego, tu záwitáwszy do *Fried-*
richsburgu (piešszá, gđzie tak dšugo rezy-
dowác máją, áž Pokoie Krolewskie ki-
rem obite będą. Dziš ráno trzy Kom-
pánie Gwárdyi złączýwszy się z kilk-
set Gwárdyi konney, ztąd do *Oldense*
ad custodiam zesłzego Krolá pomasiero-
wały.

z Moskwy

z Stolicy d. 12. Oś. Po powrocie
Cárowy IeyMći ná Zámek *Ismaelov*,
Minister Berliński IMć P. *Baron de Mar-*
defeld publiczną miał áudyencyą. A że
tenże Minister codziennie się z Gráfem
d' Osterman y Poštem Césárskim Graf-
sem *de Wratislaw* znáydował ná kon-
ferencyách; y wczoráy pomienieni Mi-
nistrowie *de transactis* Cárowy IeyMći
uczynili relacyą, po ktorey do Prýncy-
páłow swoich wysłali Kuryerow, więc
supponitur, że áliáncyá miédyz rzecz-
nemi Dworámi w krotce *subsequetur*.
Pošel také Hollenderski oddáwszy Cá-
rowy IeyMći wšłędem powrotu Iey
powinšzowanie, od Cárowy IeyMći odu-
brál ássekuracyą, że się nie tylko Trá-
ktátu od s.p. Piotrá I. z Prýncipálami
iego poštánowanego nicod miennie trzy-
mác, ále y owšem nowo zázczęte kon-
trowersyc cále zniešć zechce, áby zám-
tá-

fze dobrą miedzy niemi była kointelligencya. W tym tygodniu odprawilo się w przytomności Czarowy IcyMci *Constitutum*, na którym *conclulum*, aby tu w Stolicy dla pożytku Kupiectwa naszego pewną Kassa, *Banko* nazwana, iako się w Amsterdanie y Mamburku znayduje, y którą s.p. Piotr I. iuż na ten czas zakładać umyslił, ale dla zaszłych konjunktur to nie przyszło do skutku, teraz erygowana była. Przyślano także z Prowincyi *Georgij* od Xiążąt tamiecznych, pod protekcyą Czarowy IcyMci będących, zwyczajne prezenty, ponieważ zaś między innemi sliczne baryłki y kosztowne futra były, więc Czarowá IcyMci umysliłá niemi y Sobolami tutecznymi tak Cesarzá IMci, iako y Krolá IMci Polskiego, regalizować. Nieustannie tu około Sánek robią, które *medijs Nov.* mają być gotowe; powiadać że Czarowá IcyMci daleką drogę pod czas przypadających mrozow *arripere* zamysla.

z Niemiec.

z *Wismia* d. 25. Oż. W przeszłą Niedzielę iako w dzień narodzenia Krolá IMci Portugalskiego, rok 41. mającego pudzić Elęktrorey IcyMci Bawarskiej, a Corki s.p. Cesarzá Józefa, y Siostry rodzoney Krolewicy IcyMci Polskiej w roku 30. teraz będącej, wszyscy Ministrowie tak nasi iako y codziennicy z Kawalerami y Dápniami w świetnym habicie u Dworu *comparuerunt*, gdzie oddawszy zwyczajną Cesarstwu Ich Mościom kongratulacyę, rano nábożeństwem, a wieczorem Bálem y różnemi dywertymentami zakończyli.

z *Dresda* d. 30. Oż. Krolewicstwo IchMci z całą przeswietną Famiłią w czerstwym zostając zdrowiu, na Zamku Lowickim *Huberburg* nazwanym, dotąd rezydują. A lubo się Krolewice IMci codziennie polowaniem łeleni y różnego zwierząt dywertuie, iednakże przy

takich dywertymentach, *Karania in militaribus & politicis dispositionibus* nie zapominá, ile kiedy często stamtąd tu przybываяc *Consilio adest*. Wczoráy Xzc IMci Adolf de *Weissenfels* do Zamku swego w Mieście *Barib* miánego, wjechał, chcąc tam czas iaki *commorari*, IMci P. Gráf de *Watzdorf* będąc od Krolá IMci naszego Possen extraordinarynym Angielskim denominowany, w tym tygodniu má do Londynu *excurrere*.

z *Rostoku* d. 30. Oż. Lubo publikowany na Seymie generalnym w *Regensburgu* Cesarzki Dekret nie według zamyślow Xiążęcia IMci Meklenburgskiego jest ferowany, zawierając w sobie między innemi y to, że ieżeli by pomieniony Xzc przy uporze swoim zostawać y Prawo ustanowione oraz Przywilecie Szlacheckie chciał *consuellere*, tedyby do tego przyjść musiało, żeby *Regimen* Bráta iego było konferowane; Xiążę iednak przy implezie swojej zostając, cudowne wyrabiá sztuki, ile kiedy całe Xięstwo do rebellií przeciwko milicyi Hännowerskiej, na exekucyi tam stojącej przyprowadzá, tak dalece, że nie tylko Mieścizanie ale nawet y chłop, stwo same zbuntowawszy się, interes Xiążcia swego życiem y fortunami utrzymywać zamyslaia, iakoż się iuż *in eñ finem* w Mieście *Butzow* 405. Osob do tegoż komputu przywiązato, którego związku oryginał, Cesarzka Kommissyá dostawszy, zaraz do pomienionego Miasta całą kompanią Drágonii y piechoty na exekucyą wysła, z których się w domu Burmistrza, Zándera nazwanego y trzech Mieścizan do Xięcia reiterowanych, 10. Drágoni w Kwáterowały, z tym ordynáncem, aby każdy codziennie pol tálerá *ad sustentationem sui* odbierał. Milicyá zaś Hännowerská, na kilka set ludzi umocnioná będąc, tak się lokowała, że im zawsze odpor dąć y chłopsztwo w posłuszeństwie utrzymać potrafi.